Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

HE 210/2016 vp

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa, minkä johdosta esitämme kunnioittavasti seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan työn vastaanottamisvelvollisuutta tiukennettavaksi siten, että työttömällä olisi velvollisuus ottaa vastaan myös kokoaikatyötä, josta maksettava palkka vastaanottamisesta aiheutuneiden kustannusten jälkeen on pienempi kuin työttömälle maksettava työttömyysetuus. Edelleen henkilön omassa käytössä olevan auton käyttöä edellytettäisiin myös työmatkoihin työssäkäyntialueen ulkopuolella. Työpaikan sijaintia työssäkäyntialueen ulkopuolella ei myöskään jatkossa pidettäisi pätevänä syynä erota työstä.

Esityksessä edelleen ehdotetaan, että työstä kieltäytymisestä asetettavan korvauksettoman määräajan voisi välttää menemällä työhön 30 päivän sisällä kieltäytymisestä. Työstä kieltäytymisen perusteella asetettavaa korvauksetonta määräaikaa ehdotetaan pidennettäväksi, kun työnhakija kieltäytyy hänelle varmasti luvatusta työstä.

Hallitus myös esittää, että työttömillä olisi jatkossa velvollisuus osallistua pääsääntöisesti kaikkiin hänelle tarjottuihin työllistämistä edistäviin palveluihin riippumatta siitä, onko palveluista sovittu työllistymissuunnitelmassa. Kotoutujille ehdotetaan velvollisuutta osallistua alkukartoitukseen ja opiskella kotoutumiskoulutuksessa työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä.

Esityksen tavoitteena on työn vastaanottamisen nopeuttaminen ja työttömyysjaksojen lyhentäminen. Muutoksilla on myös tarkoitus korostaa työttömyysetuuden vastikkeellisuutta ja työttömän velvollisuutta hakea työtä ja parantaa edellytyksiään työllistyä.

Esitys perustuu pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan ja se on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Suomen Yrittäjät on lausunut asiasta aiemmin ministeriölle.

Pidämme esityksen tavoitteita kannatettavina. Ns. passiiviturvan sijaan työttömyysturvamenoja on suunnattava aktivoivampaan suuntaan. Työmarkkinoilla on tällä hetkellä sekä ammatillinen että alueellinen kohtaanto-ongelma, jonka ratkaisemiseen esitetyt toimet ovat oikean suuntaisia ja helpottavat sopivan työntekijän ja työpaikan kohtaamista. Miten suunnitellut uudistukset lopulta vaikuttavat, riippuu paljon siitä, paljonko töitä on tarjolla ja miten TE-toimistot onnistuvat tarjolla olevaa työtä välittämään. Tarjottavaa työtä syntyy ainoastaan työllistämistä helpottamalla. Keskeisin kysymys uuden työn syntymiselle on työmarkkinoiden uudistaminen, erityisesti työpaikkasopimisen laajentaminen. Rohkea uudistamien loisi kymmeniä tuhansia uusia työpaikkoja, vahvistaisi kasvun edellytyksiä ja edesauttaisi julkisen talouden tasapainottumista.

Suomen Yrittäjät

Harri Hellstén
työmarkkina-asioiden päällikkö